

Versiune anonimată

Traducere

C-381/23 – 1

Cauza C-381/23 [Geterfer]ⁱ

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

19 iunie 2023

Instanța de trimitere:

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Germania)

Data deciziei de trimitere:

19 iunie 2023

Reclamantă:

ZO

Pârâtă:

JS

[omissis]

**Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt (Tribunalul Districtual din
Mönchengladbach-Rheydt, Germania)**

Familiengericht (Tribunalul pentru familie și minori)

Ordonanță

În cauza de dreptul familiei

1. ZO, [omissis] Mönchengladbach,

reclamantă,

ⁱ Prezenta cauză are o denumire fictivă, care nu corespunde numelui real al niciunei părți la procedură.

[*omissis*]

împotriva

2. JS, [*omissis*] Belgia,

pârâtă,

[*omissis*]

Amtsgericht Mönchengladbach-Rheydt

la 19 iunie 2023

[*omissis*]

a decis:

Ordonanța de trimitere din 9 martie 2023 se modifică după cum urmează:

Adresează Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 267 TFUE, întrebarea dacă există litispendență pentru motivul identității obiectului în sensul Regulamentului (CE) nr. 4/2009 din 18 decembrie 2008, în situația în care în Belgia se desfășoară o procedură privind întreținerea datorată copilului între tatăl și mama acestuia, iar în Germania a fost introdusă ulterior, de către copilul devenit între timp major, împotriva mamei sale, o procedură privind întreținerea datorată copilului.

Situația de fapt:

Tatăl copilului și pârâta a fost căsătoriți între ei. Căsătoria a încetat prin divorț la 29 noiembrie 2010.

Din căsătorie a rezultat reclamanta, născută la 29 noiembrie 2001.

Din căsătorie a mai rezultat un băiat, născut la 5 mai 2000.

După separarea părinților, copiii au locuit inițial cu mama lor în Belgia.

Reclamanta și fratele său sunt înregistrați în evidența persoanelor la adresa unde locuiește tatăl, precum și în Belgia [*omissis*] la locuința mamei. În fapt, reclamanta locuiește în timpul săptămânii [*omissis*] la internat.

Fratele reclamantei locuiește exclusiv la pârâtă din aprilie 2009, după ce anterior locuise și el la internat.

Prin hotărârea camerei a 7-a Familiengericht, Gerichts Erster Instanz Eupen (Tribunalul pentru familie și minori, Tribunalul de Primă Instanță din Eupen,

Belgia), din 17 decembrie 2014 [*omissis*], tatăl a fost obligat să plătească lunar mamei întreținere în cuantum de 358 de euro pentru fiecare copil.

Prin hotărârea camerei a 7-a a Familiengericht, Gerichts Erster Instanz Eupen, din 31 august 2017 [*omissis*], „dreptul principal de custodie” asupra reclamantei și a fratelui său a fost transferat tatălui copiilor.

Pe rolul Gerichts Erster Instanz Eupen se află o procedură privind întreținerea datorată copilului, înregistrată cu numărul 362/14 (pârâta în contradictoriu cu tatăl copiilor), care a fost suspendată din vara anului 2018 și redeschisă apoi prin scrisoarea pârâtei din 17 august 2021.

Reclamanta declară că în timpul vacanțelor școlare și în perioadele în care nu merge la școală locuiește în principal la tatăl său. Ea nu dorește să aibă contact cu mama.

Pe calea acțiunii în eșalonare, reclamanta

solicită obligarea pârâtei

1. să furnizeze informații privind situația sa patrimonială și a veniturilor sale pentru perioada noiembrie 2017-octombrie 2018 și să pună la dispoziție următoarele documente de probă:

- declarația privind impozitul pe venit și toate documentele aferente pentru anii 2015, 2016 și 2017, precum și decizia de impunere pentru anii 2015, 2016 și 2017 și eventualele decizii rectificative

În cazul în care obține venituri din activități salariale:

- fișele de salariu pentru perioada noiembrie 2017-octombrie 2018

În cazul în care obține venituri din chirii și arenze:

- declarații privind încasările/venitul net pentru anii 2015, 2016 și 2017

În cazul în care obține venituri din capital:

- atestatele bancare corespunzătoare pentru anii 2015, 2016 și 2017

În cazul în care beneficiază de prestații sociale:

- ultima decizie de acordare a prestațiilor

2. în a doua etapă, să certifice sau să declare pe proprie răspundere că informațiile furnizate sunt corecte și complete

3. în a treia etapă, să plătească reclamantei restanțe la plata întreținerii, într-un cuantum care urmează a fi determinat, începând cu luna noiembrie 2017 și până la

data introducerii acțiunii, precum și întreținerea curentă, al cărei quantum urmează a fi determinat, începând de la data introducerii acțiunii.

Pârâta solicită:

respingerea cererilor.

Pârâta consideră că Amtsgericht – Familiengericht – Mönchengladbach-Rheydt (Tribunalul Districtual – Tribunalul pentru familie și minori – din Mönchengladbach-Rheydt, Germania) nu este competentă internațional și teritorial.

Aceasta arată că reclamanta locuiește la internat, iar la sfârșit de săptămână stă la prietene. Până în urmă cu aproximativ un an venea regulat odată la două săptămâni la ea în Belgia. În plus, există situație de litispendență, motiv pentru care cererea reclamantei este inadmisibilă.

Instanța a respins în întregime cererea prin ordonanța din 3 octombrie 2021 invocând litispendența rezultată din desfășurarea în Belgia a unei alte proceduri privind întreținerea datorată copilului. În această privință, există un obiect identic al litigiului. Legislația germană scindează dreptul la întreținere în dreptul la întreținere al minorilor și dreptul la întreținere al majorilor. În prezenta procedură, reclamanta invocă însă ambele drepturi.

Potrivit articolului 203 alineatul 1 din Code Civil (Codul civil, denumit în continuare „ZGB”) belgian, părinții au obligația de a-și întreține copiii până la finalizarea studiilor, inclusiv după împlinirea majoratului la vârsta de 18 ani (articolul 388 din ZGB). Fără a aduce atingere drepturilor copilului, ambii părinți sunt obligați să contribuie la întreținerea copilului (articolul 203 bis din ZGB).

Părțile din cele două proceduri (în prezenta procedură: copilul major; în procedura din Belgia: tatăl copiilor) nu sunt identice, însă obiectul litigiului este identic, existând astfel riscul pronunțării unor hotărâri contradictorii.

Reclamanta a contestat această decizie prin scrisoarea din 30 noiembrie 2021.

Prin ordonanța din 26 aprilie 2022, Oberlandesgericht Düsseldorf (Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, Germania) a anulat hotărârea acestei instanțe, căreia i-a retrimis cauza spre rejudecare și pronunțare a unei noi hotărâri.

În motivare s-a reținut că obiectul litigiului din procedura din Germania nu este identic cu cel din procedura din Belgia.

Dispoziții de drept relevante:

Dispozițiile de drept național: Articolul 261 ZPO [Codul de procedură civilă] (Litispendența)

(1) Prin introducerea unei acțiuni, se creează litispendență.

(2) Litispendența unei cereri formulate pentru prima dată în cursul procedurii intervine la momentul la care este formulată cererea în ședință sau la momentul la care este notificat un act de procedură corespunzător cerințelor prevăzute la articolul 253 alineatul (2) punctul 2.

(3) Litispendența produce următoarele efecte:

- **1. Pe durata litispendenței, niciuna dintre părți nu poate sesiza o altă instanță cu aceeași cerere;**
- 2. Competența instanței sesizate cu judecarea procesului nu este afectată de o modificare a împrejurărilor pe care se întemeiază competența respectivă.

Dispozițiile de drept al Uniunii

Articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 din 18 decembrie 2008 (Litispendență)

(1) În cazul în care cereri având același obiect și aceeași cauză, între aceleași părți, sunt introduse înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

(2) În cazul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate, oricare instanță în afara celei sesizate inițial își declină competența în favoarea acesteia.

Motivarea trimiterii preliminare:

Curtea de Justiție a Uniunii Europene este sesizată cu titlu preliminar în temeiul articolului 267 al doilea paragraf TFUE întrucât:

Chestiunea dacă există litispendență este pertinentă pentru soluționarea cauzei, pentru că, în caz afirmativ, cererea privind întreținerea cu care a fost investită instanța germană poate fi respinsă direct fără suspendare în temeiul articolului 12 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 din 18 decembrie 2008.

Regulamentul (CE) nr. 4/2009 din 18 decembrie 2008 este aplicabil în prezenta procedură.

În conformitate cu articolul 1 din regulament, acesta se aplică obligațiilor de întreținere care decurg dintr-o relație de familie, rudenie, căsătorie sau alianță. În speță, este vorba despre drepturi la întreținerea datorată copilului, invocate împotriva mamei de reclamanta care a devenit între timp majoră și anterior de tatăl său în timpul minorității reclamantei.

Potrivit articolului 3 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere (denumit în continuare „Regulamentul nr. 4/2009”), este competent, alternativ, statul membru în care

creditorul (în speță: reclamanta) își are reședința obișnuită. În considerarea faptului că reclamanta locuiește la internat, competența ar trebui să revină Germaniei, chiar dacă locuiește parțial și în Belgia, aspect care este contestat.

În cazul în care, potrivit articolului 12 din acest regulament, cereri având același obiect și aceeași cauză, între aceleași părți, sunt introduse înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

În cazul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate, oricare instanță în afara celei sesizate inițial își declină competența în favoarea acesteia.

Instanța consideră că hotărârea Oberlandesgericht Düsseldorf este contrară dreptului Uniunii. În speță este vorba despre aspectul dacă există litispendență în sensul articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 din 18 decembrie 2008. În opinia instanței, există identitate de părți în procedura din Belgia și în procedura din Germania. În acest sens, potrivit articolului 12, nu este relevant rolul părților în respectivele proceduri. Curtea consideră că două persoane distincte sunt „aceeași parte” atunci când interesul lor coincide în așa măsură încât hotărârea pronunțată împotriva uneia are autoritate de lucru judecat și în privința celeilalte (Hotărârea Curții, Drouot, C-351/96, [ECLI:EU:C:1998:242], punctul 19). Dacă se transferă jurisprudența Curții referitoare la Convenția privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială asupra Regulamentului 4/2008, identitatea dintre părți în procedura privind întreținerea datorată copilului se poate reține și atunci când copilul însuși nu este parte la procedură, ci când unul dintre părinții săi solicită întreținerea în calitate de reprezentant procesual, atât timp cât hotărârea produce de asemenea efecte atât în favoarea, cât și împotriva copilului [omissis] [referințe doctrinale]. Instanța consideră că această situație se regăsește în speță.

În opinia sa, obiectul cererii este identic. Acțiunea în executarea plății întreținerii și acțiunea eșalonată pentru plata acesteia au același obiect [omissis] [referințe doctrinale].

Informații privind căile de atac:

Prezenta ordonanță nu este supusă căilor de atac.

[omissis]